

Can Martorell

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Veïnat de Gemir, 28 - Zona de Dosrius
Emplaçament	A llevant del nucli urbà de Dosrius i al sud-oest de la plana de l'Arenys, damunt de can Poc
Alçada:	197m

Coordenades:

Latitud:	41.59371
Longitud:	2.41815
UTM Est (X):	451507
UTM Nord (Y):	4604831

Classificació

Número de fitxa	08075-87
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 002202800DG50E
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dl., 11/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada i reformada de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants de diferent longitud i el carener perpendicular a la façana principal, que està orientada al sud-oest. Consta de planta baixa i pis. La façana principal presenta un portal d'accés d'arc rebaixat bastit en maons disposats a plec de llibre i els brancals fets de carreus de pedra. A banda i banda hi ha dues finestres rectangulars amb reixes de ferro. A l'extrem de ponent del parament hi ha un altre portal d'obertura rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda de fusta protegida amb un petit voladís. Les obertures del pis es corresponen amb tres finestres rectangulars, la central emmarcada amb carreus de pedra, la llinda plana i l'ampit motllurat. Damunt d'aquesta obertura, en el capcer de la façana, hi ha un rellotge de sol pentagonal i emblanquinat, que només conserva el gnòmon de vareta. La façana està rematada amb un petit ràfec de teula àrab i s'observa clarament que la coberta fou reformada. La resta d'obertures de l'edifici han estat reformades. La construcció presenta els paraments arrebossats, amb la façana principal emblanquinada.

Observacions:

Altres denominacions relacionades amb l'edifici: can Martorell de la Creu.

Història

La primera referència documental de la masia la trobem en una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana. En aquest document consta que tant l'any 1632 com el 1897 ja existia una casa coneguda amb aquest topònim dins del veïnat de Dosrius. De fet, el cognom Martorell està present en bona part de la documentació consultada dels segles XVIII i XIX. En una llibreta datada l'any 1779 "per passar a fer revista de terres y vinyes de Dosrius y Canyamars", hi consten diversos personatges amb aquest cognom. Passa el mateix amb les "Llibretes per cobrar lo reial cadastre de dosrius y cañamas del primer ters de 1787", i també en les posteriors fins l'any 1792. Posteriorment, la masia apareix grafiada en un plànol cadastral dels termes de Dosrius i Canyamars elaborat l'any 1853. I, finalment, en un registre de retolació de carrers i numeració de cases durant el quinquenni 1860-1865 apareixen dos personatges més amb el topònim Martorell identificats com a caps de casa. Els darrers propietaris de la masia hi han fet diverses obres de reforma. Així, l'any 1993 es va refer la teulada i l'any 1995 es va reformar l'interior. En l'actualitat, la masia està deshabitada.

Bibliografia

ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 58. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RR.18/098. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. [Http://www.gnomonica.cat/](http://www.gnomonica.cat/) [Consulta: 11-12-2017].

